

Huvudmannens sammanfattning av den kommunala förskolans Systematiska Kvalitets Arbete (SKA)

Läsåret 2020/2021

Enligt skollagens 4 kap. 3§ ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kapitel 8 om förskolan.

1 Inledning

I detta dokument belyses olika delar av det systematiska kvalitetsarbetet där huvudmannen är skyldig att följa upp resultaten. Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Syftet med utvärderingen är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, det vill säga hur verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn får bästa möjliga förutsättningar att utvecklas och lära.

Underlag för denna sammanfattande analys bygger på data från bland annat:

- Skolverkets jämförelsetal
- Statistik från Danderyds administrativa system, Tieto
- Verksamhetschefens samtal med rektorena
- De processer som sker på rektorsmöten
- Rektors uppföljning och analys i kvalitetsredovisningen.
- BRUK, Bedömning, reflektion, utveckling och kvalitet, ett verktyg från Skolverket där pedagoger genomför självskattningar inom prioriterade målområden.
- Pedagogers observationer, dokumentationer med tillhörande reflektioner.
- Medarbetarsamtal
- Medarbetarenkät
- Enkät till vårdnadshavare

Utgångspunkten är strukturen i Läroplanen för förskolan 2018 rev.2019, kapitel 2 med de övergripande målen och riktlinjerna samt de underrubriker som behandlas där, huvudvikten läsåret 20/21 läggs vid punkterna 2.1 och 2.2 och 2.7.

- 2.1 Normer och värden
- 2.2 Omsorg, utveckling och lärande
- 2.3 Barns delaktighet och inflytande
- 2.4 Förskola och hem
- 2.5 Övergång och samverkan

- 2.6 Uppföljning, utvärdering och utveckling
- 2.7 Förskollärares ansvar i undervisningen
- 2.8 Rektorns ansvar

1.2 Om den kommunala förskolan jämförelsetal från Skolverket

Variabler	Danderyd				
	2016	2017	2018	2019	2020
Anställda, andel (%) heltidstjänster med förskollärlegitimation	37	36	35	37	35
Anställda, andel (%) heltidstjänster med gymnasial utbildning för barn	.	.	14	16	13
Barn 1–5 år, andel (%) av befolkningen i förskola	89	91	93	86	94
Barn, andel (%) i kommunal förskola	51	51	50	53	50
Barngrupp, antal barn per barngrupp	14,5	15,4	15,5	16,8	16,6
Personaltäthet, antal barn/heltidstjänst med förskollärlegitimation	13,2	15,2	15,2	15,3	14,9

Andelen pedagoger i förskolan med förskollärlegitimation är lägre än vad rektorerna skulle önska. Lönerna har stigit markant under senare år och barnpengen har inte ökat i samma omfattning. Det tidigare målet som de kommunala förskolorna haft 40 % med förskollärlegitimation tas bort i VP 2021/2022. Ny mer realistisk målnivå föreslås vara 35 %. Andelen utbildade barnskötare är låg. Det har identifierats som en utmaning att få tag på utbildade barnskötare så därför görs en satsning på att utbilda utbildade barnskötare för att öka deras kompetens vilket förväntas synas i statistiken för kommande år. Finansieringen har skett via omställningsfonden. Andelen barn som går i förskola är hög. 94 % är den högsta siffran som är uppmäts.

Antal placerade barn per kommunal förskola 2021-10-15

FÖRSKOLA	Kapacitet	Total
	Antal platser	Antal barn
Altorp	58	39
Rosenvägen	75	71
Hildingavägen	75	63
Borgen	75	65
Sätra Äng	65	54
Majstigen	55	46
Kevinge	74	75
Nora Herrgård	102	107
Grängärdet	38	34
Skogsläntan	90	86
Trappgränd	58	57
Vitsippan	70	56
Total	835	753

Källa: Tieto

Det är bekymmersamt att många av förskolorna inte har tillräckligt många barn för att bygga en stabil och bra organisation. För att kunna behålla personalgruppen under hela läsåret krävs det nya barn som ersätter dem som börjar förskoleklass/fritidshem i augusti varje år. Som det nu har varit under flera år minskar antalet barn och barnens start i förskolan är mer spridd över hela året vilket gör att barngrupperna inte stabiliseras. Det är sårbart vid personalen frånvaro, öppettider mm. Förskolor med avsevärt färre barn än kapacitet har svårt att kunna ge pedagogerna tid på dagen att organisera för planering, dokumentation, reflektion och utvärdering samt kompetensinsatser. Optimalt ur såväl pedagogisk som ekonomiskt perspektiv skulle vara att ha förskolor med 4 - 6 avdelningar med fulla barngrupper.

2.1 Förskolans värdegrund och uppdrag

Normer och värden

Varje läsår görs stora insatser för att ta reda på om barnen känner sig trygga på förskolan. Barnens upplevelser av trygghet samlas in på flera olika sätt genom tex trygghetsvandringar, barnintervjuer och barnobservationer. Pedagogerna gör även en självvärdering i Skolverkets BRUK material.

Nämndens mål att 95 % av vårdnadshavarna ska vara nöjda med verksamheten på deras barns förskola är så gott som uppnått då 93 % av vårdnadshavarna är nöjda. Det är en liten nedgång från föregående två år då 95 % var nöjda med verksamheten på förskolan. Möjligen kan pandemin ha påverkat att vårdnadshavarna inte sett lika mycket av barnens förskola som tidigare då de hämtat och lämnat barnen utomhus. Ett mycket gott resultat är även den nöjdhet som vårdnadshavarna ger uttryck för i Våga Visa enkäten då 97% av vårdnadshavarna uppger att deras barn är trygga på förskolan Ett annat att förskolorna själva ser trygga och glada barn i sina barngrupper.

24 % av vårdnadshavarna svarar vet ej på frågan; Förskolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som tex mobbning. 74 % svarar att de gör det och 1 % uppger att förskolan inte gör det. Det är stor variation mellan förskolorna. Resultaten har sett likadana ut under flera år. Förskolorna arbetar med att upplysa vårdnadshavarna och konkretisera hur de arbetar men det är svårt för vårdnadshavarna att se detta arbete. Förskolorna får arbeta vidare med att inkludera vårdnadshavarna ännu mer.

Våga Visa kundenkät:

Nyckeltal – fråga från enkäten	KUNDENKÄT 2021 i procent
Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola	93 %
Mitt barn är tryggt i förskolan	97 %
Förskolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som till exempel mobbning	74 %

Nyckeltal – fråga från enkäten	KUNDENKÅT 2021 i procent
Mitt barn har en god arbetsmiljö	89 %

Svarsfrekvens 66 %

Förskolorna strävar efter ett gott samarbete i arbetslagen, men också mellan förskolans olika arbetslag, så att alla pedagoger ser alla förskolans barn. På vissa förskolor behöver detta arbete utvecklas så alla pedagoger ser till hela förskolans behov och inte bara den egna avdelningen. Alla barn har rätt att bli sedda av alla pedagoger.

Analyserna kring förskolornas trygghetsarbete återfinns i förskolornas kvalitetsredovisningar. Huvudmannen analyserar de anmälningar som inkommer genom klagomål till huvudman och anmälningar till Skolinspektionen. Analysen ger att enheterna arbetar enligt de riktlinjer som gäller för arbetet med normer och värden då rektorerna uppger att de arbetar enligt de fastställda planer och riktlinjer som finns. Bland kommentarerna kan nämnas att flera förskolor uppger att de ska förstärka det främjande arbetet och byta till nya mallar för dokumentation och utredning då de nuvarande behöver förbättras. Vissa förskolor uppger att vårdnadshavarna tar tillbaka anmälan om kränkningar när de bjuds in till möten och tagit del av förskolans handlingsplan. Goda exempel på metoder och modeller för att arbeta med normer och värden finns på förskolorna och dessa delas kollegialt mellan förskolorna vid rektorsmöten.

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Läslyftet

Under läsåret har alla pedagoger på de kommunala förskolorna arbetat med Skolverkets Läslyft som ett övergripande projekt. Språket som grund för allt lärande har därför varit en särskilt prioriterad punkt i årets utvecklingsarbete. I modulen Läsa och berätta ingår fyra delområden som förskolorna fokuserat på:

Högläsning

Övergripande mål: Alla barn ska tycka att det är spännande och intressant med böcker och läsning. Det ska det finnas en bok för alla barn!

Samtala om texter

Övergripande mål: Att uppmuntra barnen att använda språket som redskap för tänkandet med hjälp av en berättelse som man först läser flera gånger.

Berätta

Övergripande mål: Att ge barnen en känsla för den röda tråden och vilka ingredienser som behövs i en berättelse för att den ska bli begriplig. Men framför allt att ha roligt tillsammans, vilket stärker både språkutveckling och gemenskap.

Läsmiljö och läsande förebilder

Övergripande mål: Inbjudande lek- och lärmiljöer, där relevant litteratur finns tillgänglig och pedagogerna är entusiastiska och inspirerar barnen att intressera sig för böcker och läsning.

Analysen av projektet visar att det varit ett mycket lyckat projekt som ökat likvärdigheten mellan de kommunala förskolorna. Alla pedagoger upplever att de trots pandemin har fått en väldigt givande

kompetensutveckling med kunniga handledare och bra material som finns tillgängligt på Skolverkets hemsida. Handledaren har fått utbildning via Skolverket och tid att förbereda handledningen som bedrivs i mindre grupper där det även blivit ett kollegialt lärande. Handledarna har träffats i ett nätverk som letts av kommunens specialpedagog där de kunnat planera och utvärdera tillsammans samt utbyta erfarenheter. Pedagogerna har kunnat nyttja sin kompetens omgående och utvecklat läsningen och berättandet i det dagliga arbetet med barnen. Även barnen har blivit engagerade och fått nya spännande utmaningar och visat ett stort intresse för att berätta lyssna och använda alla nya läshörnor och dramatisera sagor. Pedagogerna har utvecklat sina lärmiljöer så det stödjer barnen nyfikenhet samt hittat nya metoder för att få med sig barnen in i aktiviteterna. Genom att ta tillvara och utveckla metoderna i läsluftet önskar rektorerna att fortsätta konceptet genom att ta sig an nya moduler inom Skolverkets läsluft.

Språkstörning

Det har uppmärksammats att förskolorna upplever en otillräcklighet om vad en språkstörning är och vilket stöd och behov barn med språkstörning har. Uppskattningsvis har 4–5 % av landets barn språkstörning.

Under läsåret har samtliga kommunala förskolor erbjudits kompetensutveckling där all personal har deltagit i en föreläsning om aktuell forskning inom språkstörning. I samband med detta har en deltagare från varje kommunal förskola deltagit i *Studiepaket språkstörning*. Kursmaterialet är framtaget av Specialpedagogiska skolmyndigheten och utbildningen har letts av vår specialpedagog.

Insatserna har gett pedagogerna mer insikt i diagnosen språkstörning och vilken betydelse tidig upptäckt och anpassningar har för barn med språklig sårbarhet. I dag kan vi se att samtliga förskolor använder bildstöd och många avdelningar använder tecken som stöd.

Nu är det viktigt att hålla kvar dessa anpassningar, att vi arbetar proaktivt och erbjuder alla barn en tillgänglig lärmiljö som stöttar språkinläringen.

Digitalisering

Pandemin har påverkat förskolornas digitala förmåga på ett positivt sätt och nya former för kommunikation mellan förskola och hem har införts både i Vklass och genom teammöten. Både digitala utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraråd har genomförts. Digitala utvecklingssamtal har varit mycket uppskattat och förskolorna redovisar att fler vårdnadshavare har kunnat delta på utvecklingssamtalen då de har varit digitala. Förskolorna kommer delvis att behålla de digitala utvecklingssamtalen och föräldramötena. Många nätverk för pedagoger har kunnat genomföras digitalt. Även föreläsningar har genomförts digitalt. Pedagogerna har anpassat sig till ett nytt arbetssätt.

Ett stort problem har varit att nätverksuppkopplingarna på de flesta förskolor är undermålig. Pedagogerna har upplevt stor stress för att möten inte kunnat genomföras. Diskussioner förs om förbättringar och finansiering. Problemet kräver en snabb lösning.

Under året har förskolan haft fokus på digitala verktyg inom arbetet med digital kompetens. Samtal och praktiskt arbete kring kritiskt förhållningssätt samt att kunna lösa problem samt omsätta idéer i

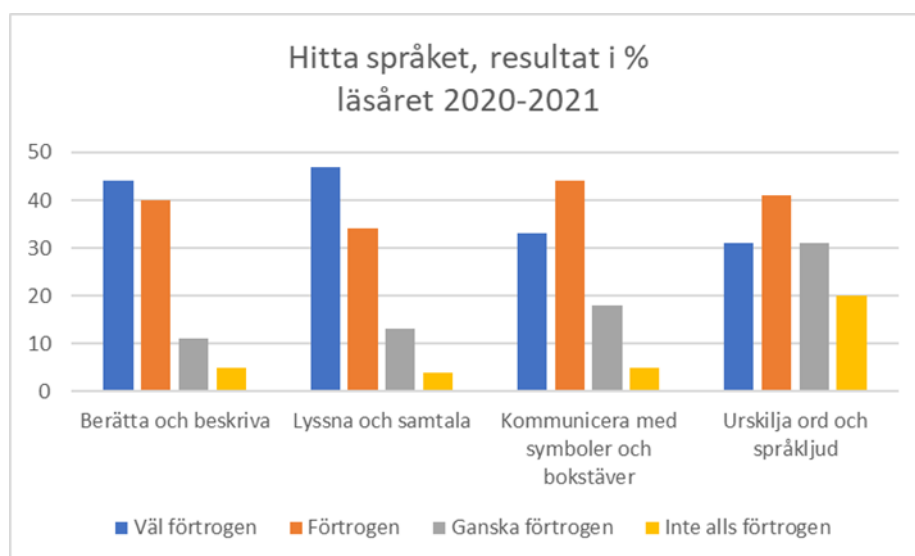
handling har genomförts med förskolans äldre barn. För de allra yngsta barnen har det digitala arbetet haft fokus på sagor och berättande samt upplevelser av vad digitala verktyg kan ge. Pedagogerna uppvisar en ökad trygghet i att använda olika digitala verktyg, men flera pedagoger behöver mer tid för att själva lära sig verktygen innan de kan använda verktygen på ett fördelaktigt sätt med barnen.

Under året har två nya IT system implementerats på förskolorna vilket har inneburit mycket extrajobb för rektorerna framförallt med det nya administrativa systemet som haft stora brister. Den nya lärplattformen Vklass har samtlig personal fått utbildning i.

Hur väl lyckas förskolan ge barnen rätt förutsättningar för sitt fortsatta lärande

Andel barn som är förtrogna med aktiviteterna i Skolverkets bedömningsstöd för förskoleklass hitta språket och hitta matematiken¹	90%
---	------------

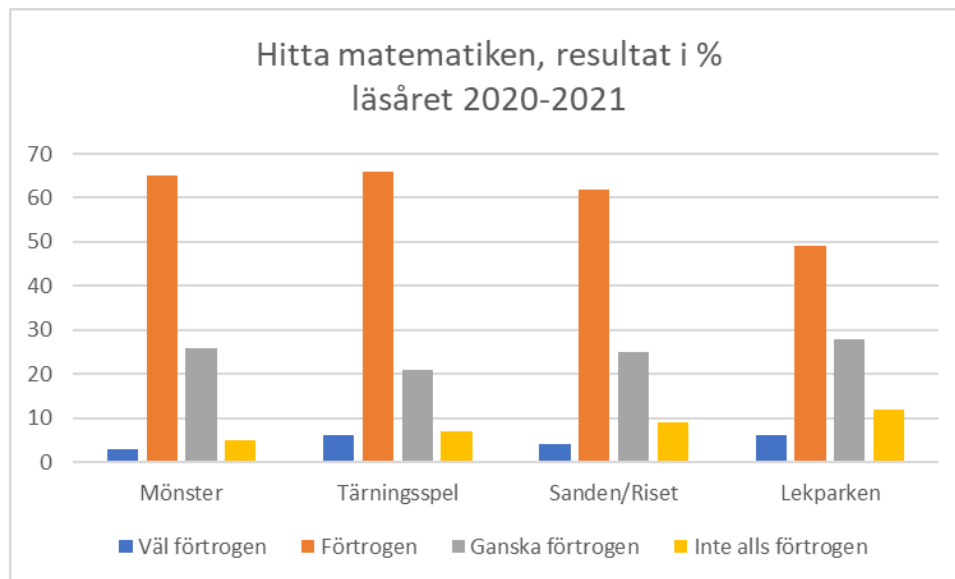
Hitta språket. I förskolan är det viktigt att arbeta med grunderna i läs- och skrivutveckling. Aktiviteter som kräver ordförråd, ordförståelse, förmåga till samtal och dialog har stor betydelse för framtida läsförståelse. Därför är det viktigt att pedagogerna har kunskap om och ger goda möjligheter till detta i undervisningen. De fyra aktiviteterna följer utvecklingen i olika steg där Urskilja ord och språkljud ligger högt på trappan. De barn som är förtrogna med att urskilja ord och språkljud kan behöva extra utmaningar.

Hitta matematiken. Aktiviteterna är utformade så att varje elev ska få möjlighet att visa kunnande som är av betydelse för utvecklingen av matematiskt tänkande. Samtliga aktiviteter ger eleverna möjlighet att föra enkla matematiska resonemang, undersöka och reflektera över problemställningar samt olika sätt att lösa problem. Aktiviteterna Mönster och Tärningsspel är mer lärarstyrda och det matematiska innehållet är där mer specifikt. Aktiviteterna Sanden/riset och Lekparken är vidare i

¹ Skolverkets material för förskoleklassen inom läsa/skriva/räkna-garantin. Resultatet återkopplas till varje förskola som utvärdering av förskolans verksamhet. Målet är att de barn som kommer från deras förskola ska uppnå den gradering i bedömningsstödet som kallas förtrogenhet med övningen.

sitt matematiska innehåll och mer öppna i sin problemformulering. Detta bjuder in till ett rikt resonemang där inget korrekt svar är givet. Här kan vi se att barnen inte är lika förtrogna med problemformuleringar inom *rum, perspektiv och tid*, när man ska resonera sig fram till lösningar, där frågeställningar är mer öppna och inte har något specifikt svar.

Genomförda observationer i förskolan med Våga Visa ska för varje observerad förskola uppgå till i genomsnitt minst 3,2 på en fyrgradig skala.

0

Under pandemin har det inte gjorts några observationer och därmed kan inte målet följas upp.

2.6 Skola och omvärlden

Corona

Pandemin har inte påverkat förskolorna lika mycket detta läsår som under vårterminen 2020. I början av pandemin var det mycket oro bland pedagoger och vårdnadshavare, en oro som med tiden avtagit lite då mer fakta kring Covid funnits tillgänglig. Frånvaro bland pedagogerna vårterminen 2020 var större, till skillnad från detta läsår. Det har upplevts positivt att alla barn och pedagoger på förskolan varit friska och pigga. Förskolorna har tagit fram gemensamma strategier för hantering av pandemin som ändrats kontinuerligt efter Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Hämtning, lämning och inskolning sker utomhus vilket fungerat mycket bra.

Samarbete med vårdnadshavare har i de flesta fall fungerat bra vilket har underlättat under denna tid. Dock har pedagogerna på vissa förskolor fått ta en del diskussioner med vårdnadshavare som inte accepterat gällande riktlinjer under pandemin, vilket vanligtvis lett till samtal i personalgruppen kring hur det ska hanteras.

Det som varit förskolans stora problem, vilket blivit tydligt under pandemin är bristen på tillgången till digitalt nätverk. Då i stort sett alla möten varit digitala har förskolorna fått erfara, än mer än tidigare att möjligheten till uppkoppling är under all kritik. Förbättringar har gjorts, men fortfarande är det svårt att använda alla förskolans lokaler vid digitala möten utan att möten bryts.

2.3 Barns delaktighet och inflytande

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Alla förskolor arbetar med FN:s barnkonvention. Barnen får allt efter förmåga ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande, deras behov och intressen är grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen. I samlingen inför större projekt är barnen med i ett tidigt skede och påverkar vad man vill lära sig inom ett visst tema. De är även aktiva i både planering, genomförande och utvärdering. På de flesta förskolor deltar barnen i matråd där de ges möjlighet att påverka matsedeln. På alla förskolor är man med och bestämmer trivseregler som man ofta beskriver med hjälp av bildstöd.

2.4 Förskola och hem

Alla förskolor använder lärplattformen Vklass i kommunikationen med vårdnadshavarna. Utvecklingssamtal med vårdnadshavarna är ett viktigt tillfälle att kommunicera om barnets utveckling och där ges vårdnadshavare även möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen. Alla förskolor har föräldraråd där gemensamma ämnen diskuteras.

2.5 Övergång och samverkan

Under perioden 2019–2020 har det tagits fram handlingsplaner för övergångar mellan förskola-skola. Arbetet utifrån handlingsplanerna har i princip bara kommit igång men kommer att utvärderas och revideras under kommande år. På grund av pandemin har inte skolorna kunnat arrangera den så kallade "barnbytdagen" under läsåret, då barn från förskolan som ska börja på en skola bjuds in för att träffa den nya klassen och ansvarig lärare. Ambitionen är att samarbetet ska utökas inför nästa skolstart när pandemin mildrats. Övergångarna inom förskolan vid byte av avdelning fungerar bra och underlättas av de strategier som finns.

För de barn som har särskilda behov är övergången och samverkan extra viktigt. Det kan behövas vägledning inför skolvalet och förskola, skola samt vårdnadshavare kan förbereda övergången så att barnet ges bästa möjliga förutsättningar inför skolstarten dessa möten har prioriterats.

2.6 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Syftet med utvärdering är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. All form av utvärdering ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Förskolorna är väldigt skickliga på att beskriva hur de medvetet arbetar med att erbjuda ett varierat utbud av aktiviteter för barnen. Det är svårare att påvisa hur de ser att alla förutsättningar de ger barnen verkligen leder till en utveckling hos barnen. De bedömningar som görs är till för att pedagogerna ska utvärdera sitt arbete och metoder och förbättra det som inte fungerar optimalt. Även barnen ska vara delaktiga. Pedagogerna arbetar systematiskt med att hjälpa barnen att få syn på sitt eget lärande så de får en stark tilltro till sin egen förmåga att lära. Förskolorna behöver bli ännu bättre på dokumentation, reflektion och analys.

2.7 Förskollärares ansvar i undervisningen

Förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande. Förskollärare har därmed ett särskilt ansvar i utbildningen som arbetslaget genomför gemensamt. Ca 35 % av pedagogerna är förskollärare så det vilar ett stort ansvar på förskollärarna att genomföra sitt uppdrag.

På förskolorna fortgår kontinuerligt diskussioner om vad undervisning är, när sker det och exemplifierar att det sker både i planerade aktiviteter och i spontant uppkomna aktiviteter. Även vardagliga aktiviteter och rutiner i förskolan blir en del av undervisningen.

Förskolorna har arbetat med att utveckla det pedagogiska innehållet och miljöer som inspirerar till utveckling och lärande. Dessutom det som utmanar och stimulerar barnens intresse och nyfikenhet samt håller kvar deras uppmärksamhet. Barnens tro på sig själva och insikt om sitt eget lärande ska ge dem lust till att lära mer och ett gott självförtroende.

För vissa förskollärare är det fortfarande svårt att leda sina kollegor som inte är förskollärare hur de ska undervisa och på vilket sätt. Det kan till exempel innebära att om förskolläraren har planerat att man ska jobba med vatten kan alla i arbetslaget hjälpas åt att visa barnen vattnets egenskaper, eller läsa böcker för barnen om ämnet. Det är då förskollärarens ansvar att planera för vilken undervisning som ska ske, hur den ska genomföras, vad den anknyter till i läroplanen, och så vidare. Alla pedagoger har inte utbildning för att arbeta med barn och kan behöva stöd i arbetet och rollerna kan behöva tydliggöras. Den processen leds av rektor. Det är viktigt att tydliggöra för vårdnadshavare vad som menas med undervisning och ge konkreta exempel från verksamheten. Förskollärarna erbjuds en högskoleutbildning på 7,5 hp för att öka deras kompetens i att undervisa i förskolan.

2.8 Rektorns ansvar

Under året har kommunen genomfört en medarbetarenkät med blandade resultat. Det resultat som sticker ut som något som behöver åtgärdas är att den arbetsrelaterade utmattningen bland pedagogerna ligger för högt. Detta beror delvis på pandemin, men troligen även på de ekonomiska effektiviseringar som har ägt rum i kommunen de senaste åren. Vilket i sin tur lett till att det är fler barn på varje avdelning och fler visstidsanställda pedagoger. Rektorerna har även uppmärksammat att regelverket för beviljande av verksamhetsstöd för barn med särskilda behov har stramats upp. Att personalen känner hög arbetsrelaterad utmattning är allvarligt, eftersom vi vet att det ökar risken för ohälsa. Det är därför viktigt att förskolan jobbar systematiskt med arbetsmiljön.

Det som är glädjande är att medarbetarna uppger att de är förtroga med förskolans mål. Att de får relevant fortbildning och att deras egen kompetens tas tillvara. De är även nöjda med den återkoppling de får från sina chefer. Rektorerna ser över sina organisationer och lokaler för att få så effektiv organisation som möjligt. Alla strävar efter att ge pedagogerna så goda förutsättningar som möjligt vilket har lyckats bli genom statsbidrag som möjliggjort vikarier när det erbjuds kompetenshöjande insatser och kollegialt lärande.

Huvudmannens prioriterade mål för 2020 - 2021

Mål 2021	Nyckeltal
Andel barn som är förtrogna med aktiviteterna i Skolverkets bedömningsstöd för förskoleklass hitta språket och hitta matematiken ²	90%
Genomförda observationer i förskolan med Våga Visa ska för varje observerad förskola uppgå till i genomsnitt minst 3,2 på en fyrgradig skala.	alla
Andelen nöjda föräldrar i Våga Visa enkäten	95%

Aktiviteter

Alla förskolor deltar i utbildningar kring språkutveckling (språkstörning, läsllyftet)

Alla förskolor använder digitala verktyg i undervisningen på ett effektivt sätt.

Alla förskolor har ett utvecklat system för självskattning (Skolverkets BRUK)

Alla förskolor använder utvärderingar effektivt

Huvudmannens prioriterade mål för 2021-2022

Språkutveckling – flerspråkighet

Genom läsllyftet kommer vi under året att fokusera på barn med annat modersmål/annat förstaspråk än svenska. Förskolorna har gjort en självskattning I BRUK (3.6) under sommaren och resultatet är genomgående att alla förskolor behöver utveckla arbetet för barn med annat förstaspråk.

Det svenska samhällets ökande internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald. Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar och möta dem med stor nyfikenhet.

Ny omgång med Läsllyftet- Flera språk i barngruppen

- Flerspråkighet och andraspråksutveckling
- Interkulturellt förhållningssätt
- Språkutvecklande arbetssätt
- Undervisning för språklärande.

Det kommer genomföras en Praktisknära forskning i samverkan med Skolverket och Södertörns högskola för att utvärdera arbetet med läsllyftet under kommande läsår.

Det kommer även ske en implementering av material som finns tillgängligt via kommunens hemsida som stöd för förskolorna som tar emot nyanlända barn.

² Skolverkets material för förskoleklassen inom läsa/skriva/räkna-garantin. Resultatet återkopplas till varje förskola som utvärdering av förskolans verksamhet. Målet är att de barn som kommer från deras förskola ska uppnå den gradering i bedömningsstödet som kallas förtrogenhet med övningen.

Kompetensförsörjning

Utbilda fler utbildade barnskötare till barnskötare. Det är svårt att hitta kompetenta barnskötare idag. Därför väljer vi att satsa på de som vi har i organisationen idag men saknar utbildning vilket även ger bra signaler ut i organisationen.

Erbjuda bra kompetensutveckling för pedagogerna med bra förutsättningar så de stannar kvar i vår verksamhet.

Digitalisering

Förskolorna behöver fortsätta arbetet med att utveckla digitalisering som metod och verktyg. Pedagogerna har olika kompetens och de behöver mer utbildning på olika nivåer för att möta barnen utifrån deras behov. En förutsättning för att digitaliseringen ska kunna utvecklas är en fungerande infrastruktur med välfungerande nätverk.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas genom mer kvalitativa dokumentationer och utvecklade analyser. Förskolorna behöver säkert veta att det pedagogiska arbetet verkligen gör skillnad för barnen.

Undervisning i förskolan en 7,5 hp kurs - en kurs som ges via Gävle högskolan. Ambition och förväntan är att undervisningen utvecklas löpande under året. En framtida påbyggnad skulle vara att leda kollegor och barn i förskolan.

Likvärdig förskola - Barnhälsa

Barnen ska möta en tillgänglig och stimulerande lärmiljö oavsett vilken förskola man väljer. Det kan se olika ut i olika förskolor och på olika avdelningar. Vi behöver kompetensutveckla varje förskola för att säkerställa likvärdigheten. Vår specialpedagog har ett nätverk med deltagare från varje förskola där man lyfter utvecklingsfrågor. Nätverksarbetet är tänkt att tas med ut i de egna förskolorna och sen lyftas i pedagogiska möten med sin rektor och sina kollegor.

Nätverket genomför även Skolverkets utvecklingsprogram *Specialpedagogik för lärande*. Syftet är att öka den specialpedagogiska kompetensen, att bli bättre på att möta alla barns behov och att anpassa undervisningen. Vår specialpedagog handleder arbetet.

I utvecklingsarbetet med en likvärdig förskola har flera utbildningsinsatser ordnats i arbetet med TAKK, tecken som alternativ kompletterande kommunikation. Vi har haft öppna digitala kurstillfällen men även ordnat fortbildning för pedagoger i samband med specialpedagogisk handledning. Vi kan se att insatserna har lett till konkreta åtgärder direkt i pedagogernas verksamheter i form av bildstöd och att använda tecken som stöd.

På sikt skulle det vara betydelsefullt att bygga upp en barnhälsa som stödjer förskolorna i sitt arbete. Idag finns det en specialpedagog som både driver utveckling och stöttar pedagogerna i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.